

Naturvärdesbedömning Ekosystemtjänstbedömning

Led 2:4
Anna-Lena Berggren-Drotz, kommunekolog
Elin Lundgren Alm, kommunekolog

Platsbesök 1 oktober 2021

Beskrivning

Området består till stor del av avverkad skogsmark. Vid platsbesöket gjordes en översiktlig ekosystemtjänstanalys över området. Det ges också förslag på var det är lämpligt att förstärka grönstrukturen och hur det kan göras, samt vilken hänsyn som ska tas till området som innefattas av strandskydd.

Flera områden är av betydelse för den grön-blåa infrastrukturen både på ett lokalt plan samt ur ett större perspektiv. Enligt biotop- och habitatnätverksanalysen (Ekologigruppen 2019) utgör område 2, 4 samt 1 spridningskorridor för nyckelarten entita. Entita är indikatorart för det svenska miljömålet "Levande skogar", och indikerar höga naturvärden, att det förekommer död ved samt att skogen har stort inslag av lövträd. Entitan häckar i löv- och blandskog men kan själv inte hacka fram sina bohål och är därför beroende av löv- och blandskogsmiljöernas naturliga håligheter.

För att säkerställa att naturmiljön i områdena 1-4 sköts och utvecklas för att bibehålla höga naturvärden behöver skötselplaner upprättas. Skötselplanen ska säkerställa att andelen död ved i naturområdena ökar och att en oproportionerlig gallring inte sker.

En naturvärdesinventering på övergripande nivå behöver genomföras i närlandskapet för att identifiera de naturvärden som detaljplaneområdet angränsar till. Detta för att möjliggöra att naturvärden förstärks och utvecklas i samband med upprättande av detaljplan.

Område 1

Beskrivning

Området är strandskyddat och åtgärder som motverkar strandskyddets syften (friluftsliv och växt- och djurliv) är inte lämpliga att genomföra. Närliggande miljöer till området utgör spridningskorridor för nyckelarten entita (Ekologigruppen 2019). Området innehåller både större och mindre bokar, död ved och en allmän stig. Stigen används frekvent av boende i närområdet och bidrar till det rörliga friluftslivet genom att sammankoppla Sjölunda semesterhem/rekreatjonsområde med befintliga grusvägar och friluftsstråk.

Det är viktigt att bibehålla områdets funktion som friluftsstråk, och förslagsvis förstärka den funktionen i samband med detaljplanering. Området utgör också en viktig grön korridor för växt- och djurliv och kan bidra till en mer sammankopplad grönstruktur. Det krävs en grön korridor med naturmark på båda sidor om stigen med förstärkta inslag med död ved. Området kan exempelvis hållas öppet genom bete för att gynna höga naturvärden, friluftsvärden och samtidigt bibehålla utsikten.

Figur 1: Befintlig stig i östra delen av området

Figur 2: Stig som leder ned till området

Figur 3: Naturmarken består framförallt av medelgamla bokar men även andra yngre ädellövträd.

Figur 4: Den befintliga stigen är i behov av upprustning för att förbättra dess funktion som rekreationsstråk.

Område 2

Beskrivning

Området är strandskyddat och åtgärder som motverkar strandskyddets syften (friluftsliv och växt- och djurliv) är olämpliga att genomföra. Området utgör spridningskorridor för nyckelarten entita (Ekologigruppen 2019). Området innehåller skogsmiljö och utgör en viktig del av den gröna infrastrukturen som binder ihop naturområden.

Figur 5: Stigen leder fram till en befintlig grusväg, öster om området.

Figur 6: Skogsmark öster om området.

Figur 7: Naturmark (före detta skogsmark) i områdets östra del.

Område 3

Beskrivning

I södra kanten av området finns ädellöv i form av små ekar, större bokar (15-20 år) samt större tallar. Det finns tecken på att området används för rekreation/av barn i form av bearbetad koja som byggts och används. Området behöver stärkas och utökas in i planen norr ut inslag med död ved för att skapa en sammankopplad grönstruktur med övrig skog i området. Området utgör en viktig del av den gröna infrastrukturen som binder ihop naturområden samt kan fungera som passage i rekreationssyfte.

Figur 8: Naturmark i områdets södra del bestående av avverkad skogsmark samt ett fåtal yngre ädellövträd, främst bok.

Figur 9: I områdets södra kant finns spår av koja vilket tyder på att området används som lekmiljö.

Figur 10: I områdets södra del finns ett fåtal äldre grova tallar, dessa bidrar till högre naturvärden.

Figur 11: Naturmark (före detta skogsmark) i områdets södra del.

Område 4

Beskrivning: Området består av relativt ung skog (ca 30-40 år) som domineras av tall. I markskiktet finns sälg, ek, många små bokar, gran, björk och död ved. Området har stor potential att utvecklas och få naturvärden och utgör en viktig del i den gröna infrastrukturen för att binda samman skogsområdena med stranden. Småfåglar förekommer i området (meståg observerades). Det naturliga inslaget av död ved kommer öka över tid, vilket också andelen naturvärden då gör.

Figur 11: Genom området löper en cykelbana. Väster om cykelbanan finns ett skogsområde.

Figur 12: Skogsområdet i väster består av flera olika trädslag och varierat fålskikt.

Figur 13: Skogsområdet i väster.

Ekosystemtjänstbedömning

Allmänt om ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla de produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och är viktiga för en långsiktigt hållbar utveckling. Dessa produkter och tjänster ger oss människor och vårt samhälle flera nödvändiga tjänster som utgör grunden för vår välfärd och livskvalitet. Exempel på ekosystemtjänster vi får gratis varje dag är produktion av mat, energi, rening av luft och vatten, pollinering samt klimatreglering. Varierande natur- och vattenområden utgör även en grund för sociala och kulturella aktiviteter som rekreation, naturupplevelser, friluftsliv, turism och attraktiv boendemiljö.

Ekosystemtjänster Led 2:4

Idag utgörs området av skogsmark som till största delen är avverkad. Den avverkade skogsmarken bidrar endast med ett fåtal ekosystemtjänster jämfört med den kvarvarande skogsmarken.

I området har fyra delområden pekats ut som värdefulla för naturvärden och ekosystemtjänster. Att säkerställa skogsmark/naturmark i detaljplanering innebär att även möjligheten att ekosystemtjänster ska kunna levereras säkerställs.

De utpekade områdena utgör en sammankopplande struktur och bidrar till en robust och fungerande grönstruktur. De stärker också den biologiska mångfalden och fungerar som livsmiljö för smådjur, insekter och fåglar. Utöver det bidrar de till att upprätthålla en attraktiv boendemiljö genom att erbjuda möjlighet till flera kulturella ekosystemtjänster såsom friluftsliv, rekreation, naturupplevelser m.m. I områdets östra del finns en befintlig stig som idag är välanvänd av boende i området.

Genom att ta hänsyn till dessa gröna korridorer kan planen bidra till flertalet kvaliteter både ur ett större grönstrukturperspektiv för stadsdelen och Lidköping, men också för de boendes närmiljö. Området fyller en funktion som sammankopplande grönstruktur med potential att leverera kvalitativa värden och ekosystemtjänster.

I följande tabell redovisas samtliga ekosystemtjänster enligt Boverkets standard.

EKOSYSTEMTJÄNST				
STÖDJANDE				
				
BIOLOGISK MÅNGFALD	EKOLOGISKT SAMSPEL	LIVSMILJÖER	NATURLIGA KRETSLOPP	JORDMÅNSBILDNING
REGLERANDE				
				
REGLERANDE AV LOKALKLIMAT	EROSIONSSKYDD	SKYDD MOT EXTREMVÅDER	LUFTRENING	REGLERING AV BULLER
				
RENING OCH REGLERING AV VATTEN	POLLINERING	REGLERING AV SKADEDJUR OCH SKADEVÄXTER		
FÖRSÖRJANDE				
				
MATFÖRSÖRJNING	VATTENFÖRSÖRJNING	RÅVAROR	ENERGI	
KULTURELLA				
				
FYSISK HÄLSA	MENTALT VÄLBEFINNANDE	KUNSKAP OCH INSPIRATION	SOCIAL INTERAKTION	KULTURARV OCH IDENTITET